

Models for Jewish Leadership

רש"י

1

(ד) כי אין הצר שוה בנזק המלך. איננו חושש בנזק המלך שאילו רדף אחר הנאמן היה לו לומר מכור אותם לעזדים ולשפחות וקבל הממון, או החיה אותם להיות לך לעזדים הם זורעים: (ה) ויאמר המלך אחשוורוש ויאמר לאסתר המלכה. כל מקום שנאמר ויאמר שני פעמים אינו אלא למדרש, ומדרשו של זה, נתחלה היה מדבר עמה על ידי שליח, עכשיו שידע שממשפחת מלכים היא דבר עמה הוא בעלמנו:

2

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

ויאמר המלך אחשוורוש

ויאמר לאסתר המלכה ויאמר למה לי אמר רבי אבהו בתחילה על ידי תורגמן כיון דאמרה ליה (ג) מדכית שאול קאחינא מיד ויאמר לאסתר המלכה: ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה אמר ר' אלעזר מלמד שהיה מכוון כלפי אחשוורוש ובא מלאך וסטר ידה כלפי המן: והמלך קם בחמתו ונג' והמלך שב מגנת הביתן מקיש שיבה לקימה מה קימה ברימה אף שיבה בחימה דאול ואשכח למלאכי השרת דאידימו ליה כגברי וקא עקרי לאילני דבוסתני ואמר לזו מאי עוברייכו אמרו ליה דפקדינן המן אתא לביתיה והמן נופל על המטה נופל נפל מיבעי ליה אמר רבי אלעזר מלמד שבא מלאך והפילו עליה אמר וי' מכותא וי' מכרא ויאמר המלך הגם לכבוש את המלכה עמי בבית ויאמר תרבונה ונג' אמר רבי אלעזר אף תרבונה רשע באותה עצה היה כיון שראה שלא נחקימה עצתו מיד ברה והיינו דכתיב וישלך עליו ולא יחמול מירו ברוח יברח וחמת המלך שכבה שתי שכיכות הללו למה ארת של מלכו של עולם וארת של אחשוורוש ואמרי לה ארת של אסתר וארת של ושתי לכלם כאלהים on נתן לאיש חליפות שמלות ולבנימן נתן חמש חליפות אפשר דבר שנצטער בו אותו צדיק יבשל

כאלהים on

[ג*] ויסר המלך את טבעתו אשר העביר מהמן ויתנה למרדכי, ר'

4

יוחנן בשם ר' בנימין בר ר' לוי בניה של רחל נסן שוה (לפי הענין הוא לשון נסיון או לשון נס ודגל, כלומר עומדים על משמרתם והקמת דגלם. יפ"ע) וגדולתן שוה, נסן שוה הה"ד (בראשית לט, י) ויהי כדברה אל יוסף יום יום, וכאן כתיב (לעיל ג, ד) ויהי כאמרם אליו יום ויום ולא שמע אליהם, ולהלן כתיב (שם) ולא שמע אליה לשכב אצלה, וגדולתן שוה, הה"ד (שם מא, מב) ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אותה על יד יוסף וילבש אותו בגדי שש, וכאן כתיב (להלן ח, ב) ויסר המלך את טבעתו אשר העביר מהמן ויתנה למרדכי.

(אסתר רבה פ"ז-ז)

3

[לב] והמן נפל... ופני המן חפרו, מה עשה מיכאל, דחפו על אסתר, והיתה מצעקת אדוני המלך הרי הוא כבשני לפניך, ויאמר המלך הגם לכבוש את המלכה עמי בבית, ושמע המן הדבר הזה ונפלו פניו.

(אסתר רבה פ"י-ט)

